

Eerste inzichten vanuit Duurzaam Financieel Evenwicht

Analyse van de periode 2026-2040

Avond voor de stad 26 februari 2026

Nieuwegein

Aanleiding

- Behoefte aan inzicht in de financiële ontwikkeling
- In 2020 een nota Duurzaam financieel evenwicht (DFE) opgesteld.
Het beeld toen: ca. € 12 - € 16 mln. negatief saldo in 2040 – prijspeil 2020.
- In het SMB-traject is afgesproken om deze nota te actualiseren (de drietrapsraket).
- Er komt veel op Nieuwegein af
 - ‘New town’ en verwachte groei van de gemeente.

Doel DFE

Geactualiseerd inzicht in het financiële lange termijnperspectief, dat mogelijkheid geeft voor:

- discussie over wat er voor de lange termijn nodig en mogelijk is voor Nieuwegein.
- een basis voor te maken beleidskeuzes.

Uitgangspunten

We gebruiken de kennis van nu, dat betekent:

- Meerjarenbegroting 2026-2029 is de basis.
- Huidig voorzieningenniveau wordt in stand gehouden; nieuwe voorzieningen bij groei van de stad.
- Belastingen worden jaarlijks geïndexeerd, heffingen zijn kostendekkend.
- We gebruiken de bevolkingsprognose van november 2025.
- We gaan uit van de septembercirculaire 2025 van het gemeentefonds.
Coalitieakkoord nieuw kabinet is nog onvoldoende uitgewerkt om te verwerken.

Naar een analyse tot 2040

- Bouwstenen voor de meerjarige analyse: de investeringsagenda, algemene en inhoudelijke ontwikkelingen.
- Met behulp van aannames en inschattingen is een financiële doorkijk gemaakt.
- Hoe verder we in de tijd kijken, hoe meer onzekerheden er zijn.

Belangrijkste inzichten uit de analyse

Verwachtingen op hoofdlijnen

- Grote vervangings- en vernieuwingsopgave door de leeftijd van de stad en de groei naar circa 87.000 inwoners in 2040.
- Financieel perspectief slechter door hogere lasten: investeringen, inhoudelijke opgaven en algemene effecten (o.a. gemeentefonds).
- Effecten in beeld gebracht voor de periode 2030-2040 én ook effecten voor 2026-2029.

1. Investeringsen

Richting 2040 verwachten we dat:

Grote investeringen nodig zijn, vooral in de openbare ruimte en (tijdelijke) onderwijshuisvesting.

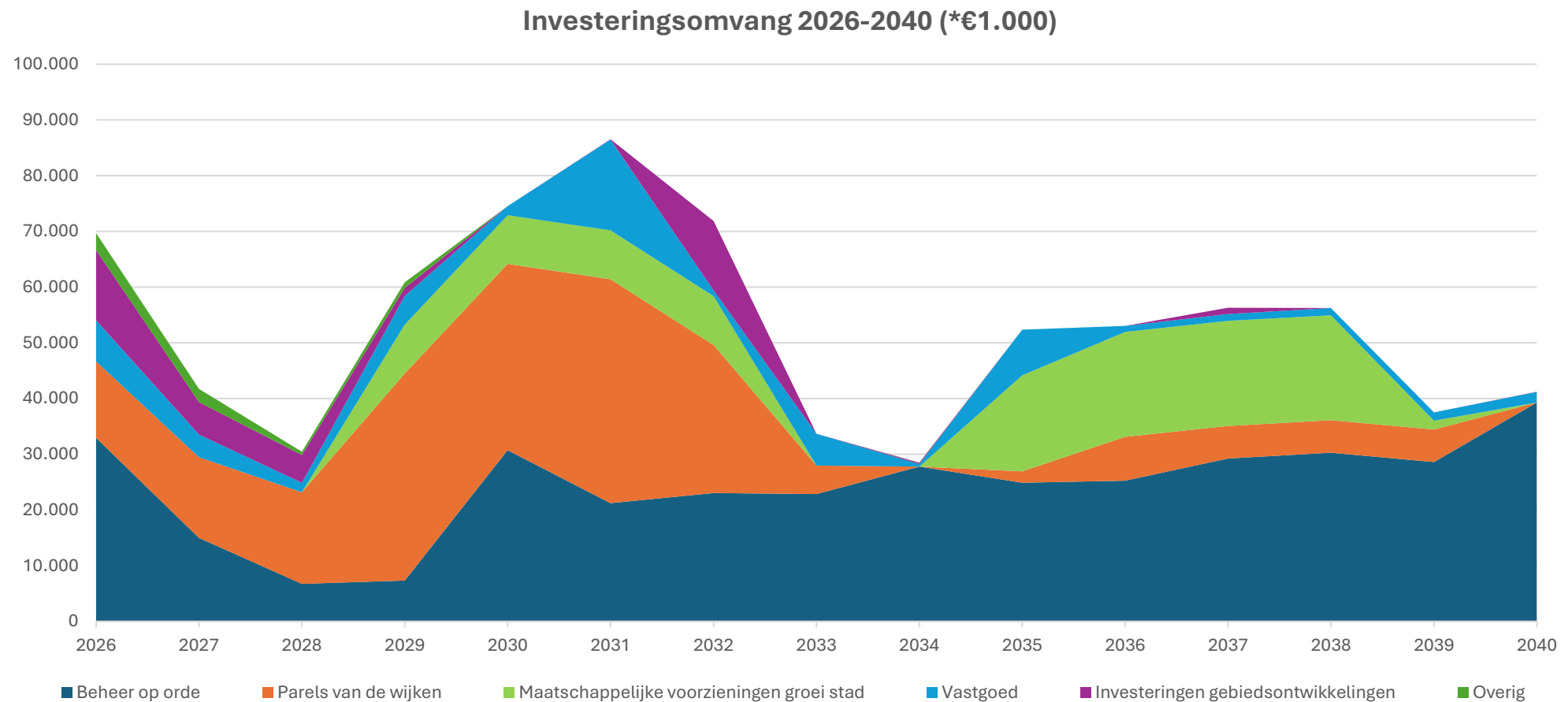
Nieuwe voorzieningen, zoals sportaccommodaties en buurtcentra, nodig zijn vanwege verwachte groei van de stad.

Voor nieuwe investeringen kapitaal nodig is. Leningen zorgen voor hogere rentelasten.

1. Investerings - toelichting

- Totale investeringsopgave t/m 2040: **€ 795 miljoen** (2-3 keer zoveel als de afgelopen jaren).
- Met name Parels van de Wijken, Beheer op orde en voorzieningen groei van de stad.

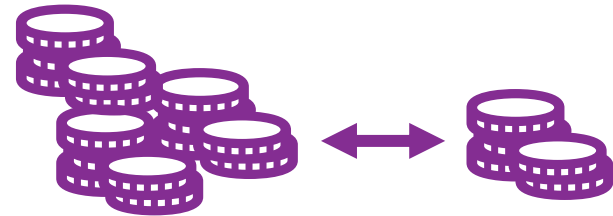

1. Investerings - toelichting

- Investerings noodzakelijk voor behoud van het kwaliteitsniveau en nodig om te kunnen groeien.
- Daarbij de aanname dat niet alle gewenste investeringen conform deze planning uitgevoerd kunnen/zullen worden.
- In perspectief daarom niet met de volledige kapitaallasten gerekend.

2. Algemene ontwikkeling

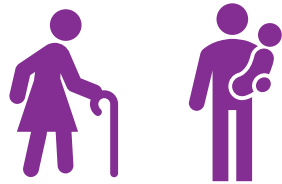
Richting 2040 verwachten we ook dat:

De algemene uitkering groeit minder snel dan de lonen en prijzen. Dit komt door de landelijke regels voor hoe de hoogte van de algemene uitkering wordt berekend.

3. Inhoudelijke ontwikkelingen

Richting 2040 verwachten we dat:

Uitgaven sociaal domein verder stijgen door groei en demografische ontwikkelingen.

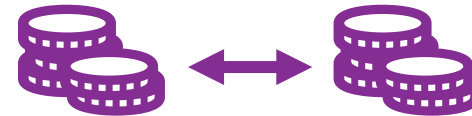
Beheer openbare ruimte steeds duurder wordt. Er is meer te onderhouden en de ruimte wordt intensiever gebruikt (meer inwoners).

4. Ontwikkelingen groei van de stad

Richting 2040 verwachten we dat:

De stad met meer dan 20% groeit:
meer inwoners zorgen voor hogere
lasten, ook voor andere
voorzieningen en dienstverlening.

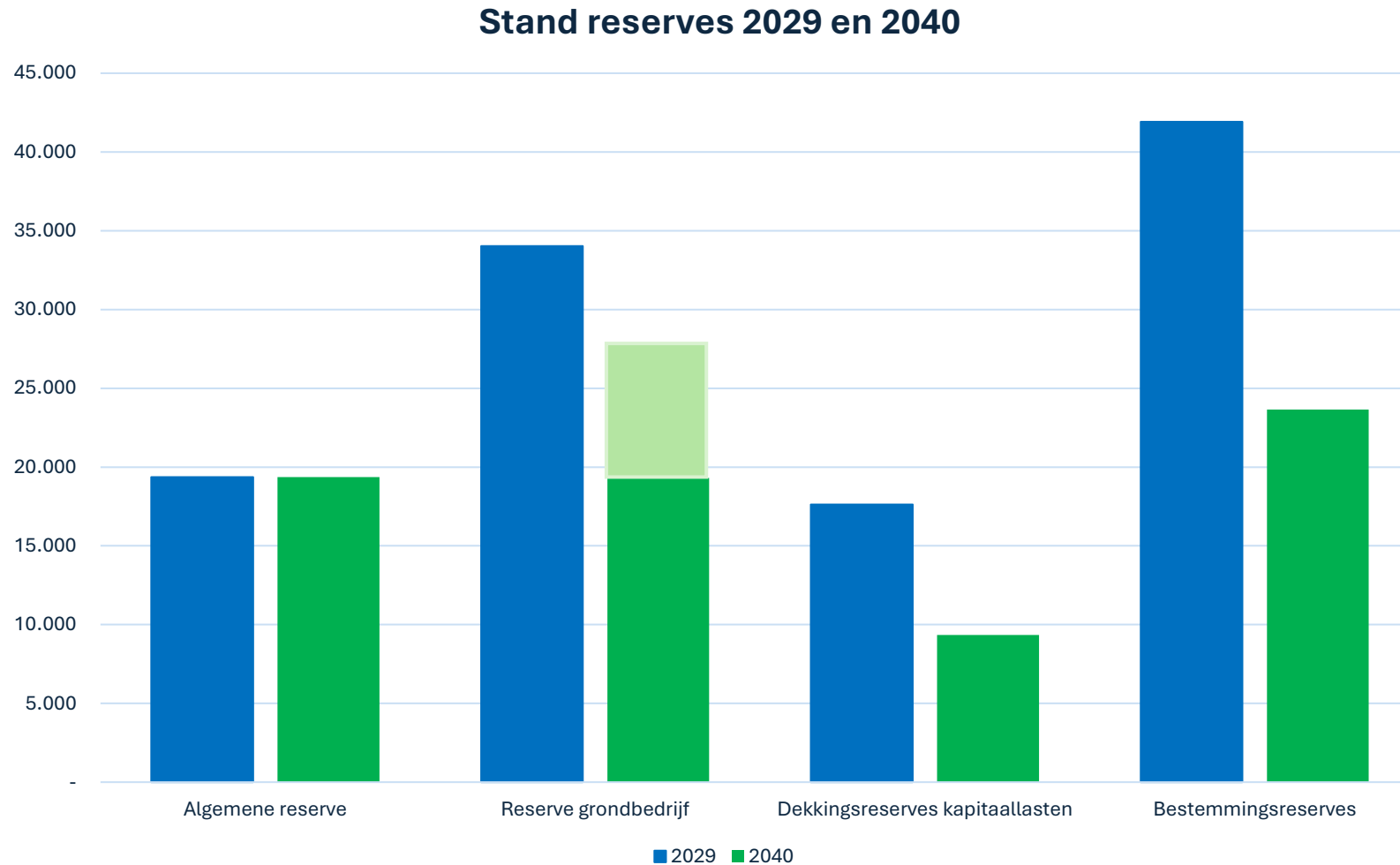
Groei van de stad leidt tot extra inkomsten uit
algemene uitkering en belastingen: We gaan
ervan uit dat dit ongeveer gelijk is aan de
hiermee samenhangende hogere lasten.

5. Ontwikkeling reserves - toelichting

- Algemene reserve: verandert door de resultaten van de jaarrekening
- Reserve grondbedrijf: stijgt door winstnemingen (zoals Het Klooster) en daalt bij projecten met verlies. Hier is de grootste mogelijkheid tot keuzes wat leidt tot een bandbreedte
- Dekkingsreserve kapitaallasten: neemt af doordat we deze gebruiken
- Bestemmingsreserves: zetten we in voor de afgesproken doelen

Gevolg: als we de reserves gebruiken, daalt ons weerstandsvermogen

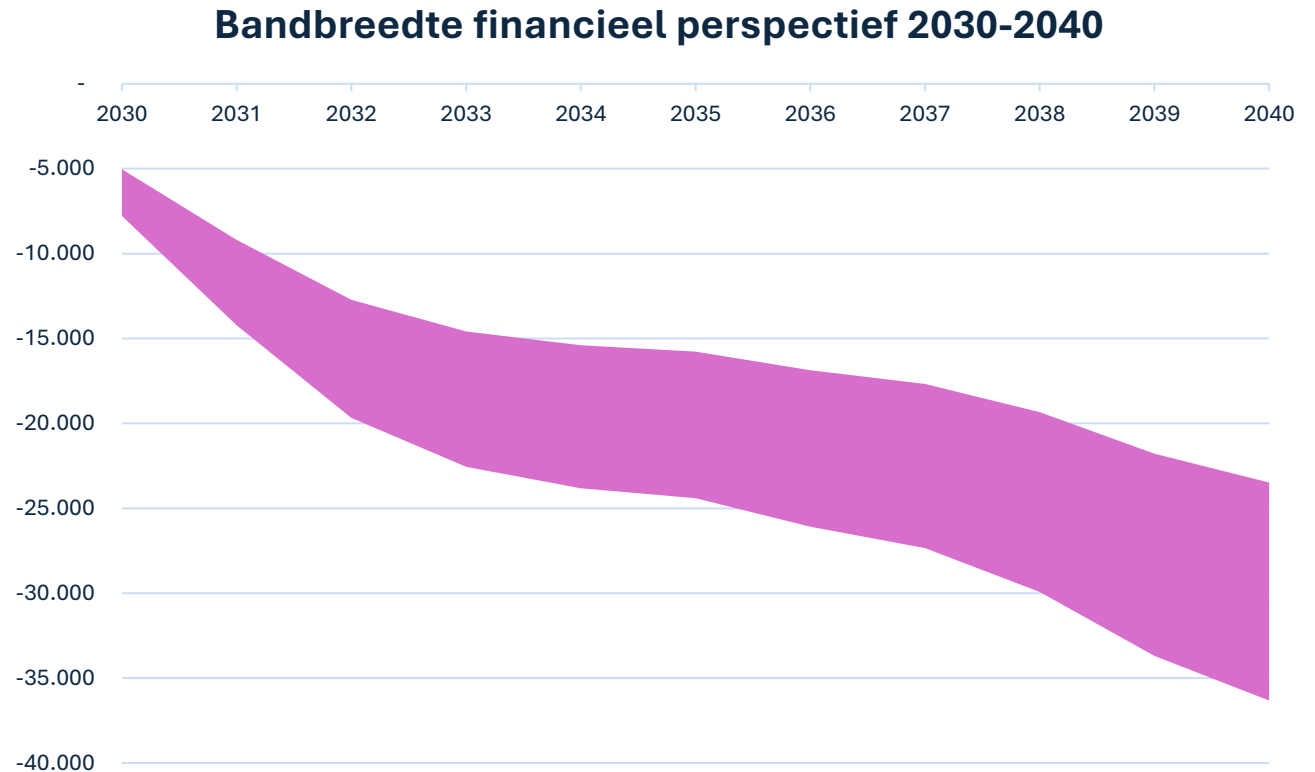
5. Ontwikkeling reserves - bedragen

Conclusie

Perspectief Nieuwegein tot 2040

Al deze inschattingen geven een beeld van onze financiële situatie op lange termijn. Vanwege de onzekerheid, in de vorm van een bandbreedte.

Op basis van huidige situatie ontstaat er in 2040 een **negatief perspectief** binnen een geschatte bandbreedte van **€ 23 tot € 36 miljoen**.

Onderdelen perspectief in 2040

Onderwerp	Effect
Grote investeringen	€ 9 - 12 miljoen hogere lasten
Rentelasten	€ 11 - 19 miljoen hogere lasten
Loon- en prijsstijgingen t.o.v. gemeentefonds	€ 3 - 5 miljoen nadelig effect
Effecten groei van de stad:	Per saldo nul
- Hogere inkomsten	€ 33 - 41 miljoen hogere inkomsten
- Nieuwe voorzieningen	€ 6 - 8 miljoen hogere lasten
- Uitgaven sociaal domein	€ 3 - 5 miljoen hogere lasten
- Beheer openbare ruimte	€ 6 - 8 miljoen hogere lasten
- Beschikbaar voor andere meerkosten groei	€ 18 - 20 miljoen hogere lasten

Effect op perspectief 2026-2029

Mogelijke effecten op het huidige meerjarenperspectief:

- Kosten voor tijdelijke huisvesting in de komende begrotingsperiode (€ 5-10 miljoen incidenteel);
- Mogelijke trendbreuk in lastenstijgingen sociaal domein (positief effect);
- Bijgestelde investeringsplanning kan leiden tot lagere kapitaallasten.

Kansen en risico's

- Rijksbeleid: o.a. algemene uitkering, compensatie jeugdzorg en subsidiemogelijkheden.
- Loon- en prijsstijgingen in relatie tot algemene uitkering (hoger of lager).
- Rentestand (hoger of lager).
- Kostenontwikkeling jeugd en WMO (hoger of lager).
- Uitstel van (vervangings)investeringen (bijvoorbeeld door netcongestie).
- Kosten 'De stad groeit mee' vallen mee of tegen.

Onzekerheid

De trend is helder: bij ongewijzigde omstandigheden ontstaat een structureel tekort.

Deze analyse laat inschattingen en prognoses zien.
Hoe verder in de tijd, hoe onzekerder het wordt.

Het perspectief wordt verder beïnvloed door nog te maken (beleids-)keuzes van de gemeenteraad.

Wat vraagt dit van ons?

- **Keuzes maken: wat voor stad willen we zijn?**
En daarop ambities, investeringen en benodigde middelen afstemmen.
- **Sluitende begrotingen**
Jaarlijks bijsturen, zodat het saldo positief blijft.
- **Structureel financieel evenwicht**
Keuzes voor lange termijn, zodat inkomsten en uitgaven in balans blijven

Vervolproces

- Vaststellen kadernota/begroting 2027-2030
- Gemeenteraadsverkiezingen:
 - Ter info voor nieuwe college en raad
- Informatieverstrekking en discussie voeren met nieuwe raad
 - Draaiknoppen uitwerken en bespreken
 - Toewerken naar een financieel evenwicht

Heeft u nog vragen?